

**Česká školní inspekce
Jihočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Č. j. ČŠIC-131/11

Název kontrolované osoby: Základní škola a Mateřská škola Štěpánovice

Sídlo: Nová 166, 373 73 Štěpánovice

IČO: 71002553

Identifikátor: 650056272

Právní forma: Příspěvková organizace

Zastoupená: Mgr. Libuši Tukovou

Zřizovatel: Obec Štěpánovice, Vlkovická 154, 373 73 Štěpánovice

Místo inspekční činnosti: Nová 166, 373 73 Štěpánovice, Zvíkov 26

Termín inspekční činnosti: 21. – 25. březen 2011

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou a mateřskou školou podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušných školních vzdělávacích programů; zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a rámcovými vzdělávacími programy podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Aktuální stav školy

Základní škola a Mateřská škola Štěpánovice (dále škola) je spádovou malotřídní školou, vykonává činnost základní školy (dále ZŠ), mateřské školy (dále MŠ), školní družiny (dále ŠD) a školní jídelny. Ve školním roce 2010/2011 je výuka organizována ve dvou třídách ZŠ, kterou navštěvuje celkem 40 žáků 1. - 5. ročníku. Kapacita je 52 žáků, ke dni inspekce ji navštěvovalo 40 žáků, což je 76,92 % kapacity. Pracuje s nimi 5 pedagogických

pracovníků, z nichž je 1 nekvalifikovaný. MŠ ve Štěpánovicích měla ke dni inspekce 1 třídu s 28 a 1 třídu s 10 zapsanými dětmi, ve Zvíkově 1 třídu s 25 dětmi. Do ŠD bylo zapsáno 35 dětí. Příspěvky rodičů na neinvestiční výdaje MŠ jsou stanoveny v částce 120,- Kč měsíčně.

V ZŠ probíhá vzdělávání podle Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (dále ŠVP ZV), kromě 5. ročníku (dobíhající program Základní škola).

Od poslední inspekční činnosti došlo ve škole k několika změnám, z nichž nejvýznamnějšími akcemi bylo vybudování nové třídy v MŠ Štěpánovice, oprava střechy a výměna oken v MŠ Zvíkov. Došlo ke zlepšení vybavenosti tříd - škola pořídila nový nábytek do 1. třídy MŠ Štěpánovice, výškově stavitelné lavice pro žáky a do tříd ZŠ na části podlahových ploch koberce pro herní činnosti. Dále ZŠ zakoupila nové stoly pod 4 nové počítače, interaktivní a sklokeramickou tabuli. Školní jídelna byla dovybavena novým konvektomatem a termoboxy.

Hodnocení hlavních výsledků základního vzdělávání ve vztahu k ŠVP

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání byl po předchozí komparační analýze uveden do souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání. Po obsahové stránce je současná podoba ŠVP ZV v souladu se zásadami a cíli školského zákona.

Organizace vzdělávání v ZŠ je neefektivní (dělení tříd na skupiny podle jednotlivých ročníků, v některých se vyučuje 2 – 5 žáků). Realizovaný lyžařský výcvik není uveden v ŠVP ZV a ani jeho zabezpečení neodpovídá směrnici pro jeho organizaci.

Pro sledovanou výuku bylo charakteristické dobré pracovní prostředí, vstřícná komunikace mezi vyučujícími a žáky, individuální přístup k potřebám žáků. Žáci jsou vzdělávání v podnětném prostředí, jsou motivováni zařazováním aktivizujících forem práce, snahou učitelů hledat souvislosti s běžnou praxí. Žáci pracovali s vhodnými pomůckami, učebními texty a v tempu přiměřeném svým možnostem. Využívali možnosti výběru ze vzdělávací nabídky a aktivně se zapojovali do činností, které škola podporuje.

Škola účinně podporuje rozvoj osobnosti žáků nejen při vyučování, ale i činnostmi v zájmových kroužcích. Učitelé ZŠ se snaží využívat různé metody a formy práce v souladu s učebními plány. ZŠ poskytuje informace a poradenskou pomoc v záležitostech týkajících se problematiky vzdělávání. Zohledňuje potřeby a možnosti žáků, vytváří pro ně příznivé sociální, emocionální i pracovní klima. Ve sledovaných hodinách se žáci aktivně zapojovali do činností, mohli vzájemně komunikovat. Žáci motivovaní častou pochvalou se snažili zlepšovat osobní výsledky. Ve většině sledovaných hodin vedly vhodně zvolené moderní pedagogické metody činnostního učení a pestré formy práce k aktivnímu osvojování poznatků a dovedností. Výuka probíhala v klidné a příjemné pracovní atmosféře, nároky kladené na žáky byly přiměřené jejich možnostem a schopnostem. Žáci respektovali nastavená pravidla vzájemné komunikace a v případě, že k tomu dostali prostor, efektivně spolupracovali a vzájemně si pomáhali při řešení zadaných úkolů. Výrazná pozornost byla věnována samostatné práci, při které žáci prokázali schopnost řešit zadaný úkol s využitím různých informačních zdrojů a prezentovat výsledky před spolužáky. Průběžné hodnocení žáků ve sledovaných hodinách probíhalo v souladu se stanovenými pravidly, bylo odůvodněné a plnilo především motivační funkci. Zároveň však poskytovalo žákům dostatečnou informaci o kvalitě vlastního výkonu. Menší pozornost byla věnována rozvoji vzájemného hodnocení a sebehodnocení žáků.

Rozvoj funkčních gramotností žáků je účinně podporován. ZŠ se daří plnit obecné cíle vzdělávání. Z dokumentace školy a z hospitací vyplývá, že škola zvyšuje funkční

gramotnost žáků v oblastech čtenářských (školní knihovna obsahuje asi 300 knih a žáci ji pravidelně využívají), sociálních, přírodovědných, matematických i informačních kompetencí i ve schopnosti komunikace v cizích jazycích.

ZŠ dbá na systematické hodnocení výsledků vzdělávání. Vyučující sledují výsledky hodnocení žáků v realizovaném ŠVP ZV se zřetelem k jejich vzdělávacím a osobnostním předpokladům a porovnávají je se vzdělávacími cíli školy. Svou činností přispívá k soustavnému zkvalitňování výsledků vzdělávání, zajišťuje včasnou podporu žákům s riziky neúspěšnosti a všechny připravuje na bezproblémový přechod na vyšší stupeň. Zpětnou vazbu o výsledcích vzdělávání získává škola z vlastních prověrek a testů zadávaných v jednotlivých předmětech a ročnících. Výsledky nejdůležitějších předmětů kurikula jsou pravidelně vyhodnocovány. Škola sleduje úspěšnost žáků po celou dobu vzdělávání vlastními nástroji i externími testy a zabývá se jimi především na jednání pedagogické rady. Dosahované výsledky pravidelně hodnotí ve vztahu k možnostem a schopnostem žáků, v případě potřeby poskytuje individuální podporu těm, kteří jsou ohroženi studijním neúspěchem.

Činnost ŠD vychází ze zpracovaného školního vzdělávacího programu pro zájmové vzdělávání a celoročního plánu. Je vedena v souladu se zásadami pedagogiky volného času, nabízí pestrý rekreační a pohybový program a řadu kroužků rozvíjejících zájmy dětí. ŠD nemá však žádné vlastní prostory (všechny místnosti jsou zařízeny jako učebny), maximálně tedy využívá školní zahradu a hřiště. Činnost je řádně zajištěna, docházka a průběh zájmového vzdělávání je zaznamenán v třídní knize. Dokumentace ŠD je vedena pečlivě, včetně ročního vyhodnocení a následně celoročního plánu. Do jednoho oddělení bylo přijato 35 dětí, což neodpovídá podmínkám školy a je porušením závazných předpisů. Vnitřní řád je starý, neodpovídá současné realitě.

Hodnocení hlavních výsledků předškolního vzdělávání ve vztahu k ŠVP

Školní vzdělávací programy pro předškolní vzdělávání byly vyhodnoceny v září tohoto školního roku jako nevyhovující. Nově zpracované dokumenty jsou po formální stránce v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání, ale jejich slabými místy jsou nepravdivé informace (identifikační údaje, personální zajištění) a obecné deklarace, které neodpovídají konkrétní praxi (věcné podmínky, organizace vzdělávání, evaluační systém).

Výsledky předškolního vzdělávání škola vyhodnoceny nemá. Zpráva o vlastním hodnocení činnost MŠ zcela opomíjí, ve výroční zprávě jsou zaznamenány pouze údaje o počtech dětí a pedagogů. Učitelky pravidelně sledují individuální vzdělávací pokroky dětí a podle potřeby napomáhají při rozvíjení dílčích dovedností. Sledované činnosti byly přiměřené věku a možnostem dětí, dobře motivované s odstupňovanou náročností. Děti projevovaly spontánní zájem o práci a učení, spolupracovaly, s důvěrou se obracely k učitelkám. Každá ze tříd dosahovala rozdílné úrovně v samostatnosti dětí při stolování a v dovednostech sebeobsluhy, při respektování pravidel, v efektivitě zvolených postupů. Nedostatky vyplývaly jednak z omezeného prostoru a nevhodných vlivů dalšího personálu, ve druhém případě zejména ze zastaralého vybavení, složité organizace a také z izolovanosti školy.

V obou MŠ jsou pravidelně zařazovány pohybové, poznávací a tvořivé aktivity i rozmanité činnosti venku. Každý den jsou vloženy do programu také čtené a vyprávěné příběhy. Děti byly samostatné v tvořivých činnostech, ovládaly základy společenského vystupování, kulturního stolování a zdvořilého chování. Zřejmé bylo rozvíjení kompetencí

k učení, velmi dobré výsledky v péči o zdraví a osobní bezpečí, porozumění přírodním zákonitostem, vztahy sounáležitosti s obcí.

MŠ ve Štěpánovicích má pro činnost jedné třídy standardní prostorové podmínky a běžné vybavení, druhá třída byla zřízena v malých prostorách, s nouzovým hygienickým zařízením. Zde je minimální volná plocha, což silně limituje pestrost vzdělávacích aktivit. Pohybové činnosti učitelka zařazuje převážně venku. V této třídě není možné dětem nabídnout požadovanou volnost a široké spontánní činnosti. Je tedy v provozu pouze dopoledne, společné odpolední aktivity mají velký význam pro získávání sociálních a personálních kompetencí dětí.

MŠ ve Zvíkově má dostatek prostoru. Její vybavení je značně opotřebované, vyměněny byly jen dětské stolky a židle. Ty odpovídají postavě dětí, neboť jsou již v několika velikostech. Celkově je tato škola silně podfinancovaná. Doplnění pomůcek a nábytku dlouhodobě stagnuje. Jídelna slouží současně jako ložnice a je využívána také při skupinové práci. Pro efektivní využívání prostoru je potřeba vyřešit ukládání materiálů i lůžkovin, pro odpočinek dětí pořídit nová lehátka, která lze dobře skládat. Nedostačující je úvazek provozní pracovnice. Ačkoliv věcné podmínky vzdělávání nejsou dobré, příspěvek rodičů zůstává léta nízký a není prokazatelné, že slouží přímé podpoře vzdělávání.

Hodnocení předpokladů školy podle požadavků školského zákona

Škola poskytuje vzdělávání v souladu s rozhodnutím o zařazení do rejstříku škol a školských zařízení. Škola uplatňuje **rovný přístup ke vzdělávání**, řádně vede školní matriku a další dokumentaci. Informuje veřejnost o vzdělávací nabídce a pravidlech pro přijímání ke vzdělávání prostřednictvím svých webových stránek a vývěsek ve Štěpánovicích a ve Zvíkově.

Řízení školy je výhradně v rukou ředitelky. Práce vychází ze zavedeného způsobu vedení, postrádá celkovou analýzu podmínek a dlouhodobější strategie. Spoluúčast ostatních pedagogů na směřování školy je minimální - žádná oblast vedení není delegována, a to ani na odloučeném pracovišti. Ředitelka splňuje předpoklady pro výkon funkce ředitele školy. Byla však jmenována bez konkurzního řízení. Plní povinnosti dané § 164 a § 165 školského zákona. Školní řád ZŠ po úpravě v průběhu konání inspekce splňuje požadavky školského zákona. MŠ Štěpánovice provozuje 2 třídy, z nichž 1 má pouze polodenní provoz (8:00-12:00 hodin), přesto je vykazována jako celodenní. ŠD vhodně doplňuje činnost školy, počet dětí v jednom oddělení však překračuje závazné podmínky dané vyhláškou o zájmovém vzdělávání.

Spolupráce se zřizovatelem v současné době není dobrá. Zákonní zástupci žáků jsou o průběhu vzdělávání pravidelně informováni na třídních schůzkách a prostřednictvím žákovských knížek. Školská rada se podílí v souladu s platnou legislativou na rozvoji školy. ZŠ spolupracuje se svými MŠ (organizace společných akcí). Žáci 5. ročníku se seznamují se svou budoucí školou – ZŠ Lišov. V případě potřeby škola spolupracuje s pedagogicko-psychologickou poradnou a Policií ČR.

Ředitelka školy sleduje **personální** situaci školy. Další vzdělávání pedagogických pracovníků (dále DVPP) je zaměřené především na inovace vzdělávacích metod. Slabým místem je nerovnoměrné stanovení vyučovací povinnosti pedagogických pracovníků ZŠ. Učitelky MŠ jsou převážně kvalifikované a zkušené, mají zájem o další rozvoj, vzdělávají se. Jedna z učitelek pracuje na neúplný úvazek (bez pedagogického vzdělání). Metodickou pomoc a podporu získává od ostatních učitelů. Rozložení úvazků provozních zaměstnanců

MŠ není efektivní. Ve Štěpánovicích je rozsah hodin nadbytečný, zatímco v MŠ Zvíkov je silně podhodnocen. Mimotarifní složky mzdy neoceňují kvalitu a náročnost pedagogické práce.

Současný stav v oblasti **materiálního vybavení** a prostorových podmínek ZŠ je na běžné úrovni. Dvě třídy jsou vybaveny výškově stavitelnými lavicemi. Pro vzdělávání lze využít 8 počítačů, televizi, videorekordér, multifunkční tiskárnu, interaktivní a sklokeramickou tabuli. K výuce tělesné výchovy využívá ZŠ tělocvičnu v Sokolovně, která je vybavena nedostatečně. Inovací obsahu vzdělávání je především realizace školních vzdělávacích programů. Škole se daří vytvářet příznivé podmínky pro bezpečný průběh vzdělávání. Podporuje trvalý zdravý vývoj dětí a žáků, poskytuje jim průběžně potřebné informace k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví a prevence před rizikovým chováním. Řádně vede knihu úrazů a záznamy o úrazech. Míra úrazovosti je minimální, v posledních letech se nemění. Všechny vnitřní prostory školy jsou esteticky upravené, vytvářejí motivující prostředí pro realizaci vzdělávacích činností.

Finanční předpoklady školy pro uskutečňování ŠVP byly hodnoceny za roky 2008 - 2010. Financování výdajů na výuku a na provoz školy bylo vícezdrojové. Nejdůležitějšími zdroji byly finanční prostředky určené na přímé výdaje na vzdělávání a příspěvek zřizovatele na provoz. K dalším zdrojům lze přiřadit finanční prostředky přidělené škole z MŠMT v rámci národních rozvojových projektů (tj. prostředky určené na posílení platů pedagogických a nepedagogických pracovníků, na školní vybavení pro žáky 1. ročníku apod.). Zřizovatel poskytl škole také investiční prostředky. Pro svůj rozvoj se škola snažila o získání dalších finančních zdrojů. Od Jihočeského kraje získala finanční částku na Grantový program „Podpora programu dopravy dětí na dětská dopravní hřiště“, získávala finanční popř. i věcné dary. Od MŠMT obdržela škola v roce 2010 první část neinvestiční dotace v rámci akce „EU peníze školám“, operačního programu „OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost na oblast podpory“, „Zlepšení podmínek pro vzdělávání v základních školách“, na projekt „Škola hrou“. Všechny tyto získané zdroje byly použity především na úhradu přímých výdajů na vzdělávání (z nichž nejvyšší částku tvořily výdaje na platy), výdajů na rozvojové programy a na běžný provoz. Investiční prostředky od zřizovatele byly použity v roce 2008 na odstranění havarijního stavu vody a kanalizace MŠ, na výměnu obkladů a dlažby MŠ a obnovu sociálního zařízení. O rok později umožnily finanční prostředky zřizovatele nejen obnovu a udržování stávajícího stavu, ale i rozvoj školy - byla zprovozněna a vybavena nová třída MŠ. Dále zřizovatel financoval interaktivní tabuli s výukovými programy od Terasoftu, sklokeramickou tabuli a další. Z dotace na akci „EU peníze školám“ byly pořízeny výškově nastavitelné lavice a židle do tříd, 4 nové počítače včetně software.

Závěry, celkové hodnocení školy

Vzdělávací nabídka školy odpovídá rozhodnutí o zařazení školy do školského rejstříku. Škola soustavně a cílevědomě vytváří zdravé a bezpečné prostředí.

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání je zpracován v souladu s příslušnými rámcovým vzdělávacím programem. Pedagogičtí pracovníci v souladu se ŠVP ZV inovují metody a formy práce.

Vzdělávání v základní škole i mateřských školách naplňuje rámcové vzdělávací cíle a směřuje k osvojování klíčových kompetencí. Věcné podmínky jsou v mateřské škole Štěpánovice na běžné úrovni, ale pracoviště Zvíkov nedosahuje obvyklého standardu srovnatelné školy.

Finanční prostředky poskytnuté škole umožňují realizaci školních vzdělávacích programů, jejich využití není zcela efektivní.

Pozitiva:

- *Zájem pedagogů o kvalitu vzdělávání a rozvoj školy, spolupráce s dalšími zaměstnanci*
- *Podpora zřizovatele při zlepšování věcných podmínek*
- *Příznivé klima školy*
- *Bezpečné prostředí*

Prostor pro zlepšení:

- *Rozložení pracovní doby v MŠ*
- *Modernizace pracoviště Zvíkov*
- *Aktualizace webových stránek školy*
- *Organizace vzdělávání v ZŠ*
- *Zařazení výuky náboženství v ZŠ jako nepovinného předmětu*
- *Rozvoj vzájemného hodnocení a sebehodnocení žáků*

Závažná rizika:

- *Školní vzdělávací programy pro předškolní vzdělávání nejsou v souladu s RVP, přestože ředitelka již byla na nedostatky písemně upozorněna dne 24. 9. 2010*
- *Škola vykazuje nepravdivé údaje o svých výkonech*
- *Do školní družiny bylo přijato 35 dětí, avšak v rozporu s § 10 odst. 2 vyhlášky č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání, je zřízeno pouze jedno oddělení*
- *Organizace lyžařského výcviku ZŠ – nedodržení směrnice*
- *Ředitelka školy nečerpá dovolenou o hlavních prázdninách*

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 4 školského zákona ve lhůtě do 23. 5. 2011 požaduje zaslání oznámení o přijetí opatření k odstranění zjištěných nedostatků. Oznámení zašlete na adresu Česká školní inspekce, Jihočeský inspektorát, Dukelská 23, P. O. Box 36, 370 01 České Budějovice.

Přílohy inspekční zprávy

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo.

Poučení

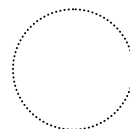
Podle § 174 odst. 13 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Jihočeský inspektorát, Dukelská 23, P. O. Box 36, 370 01 České Budějovice.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně

přípomínka je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Jihočeském inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy:

V Českých Budějovicích dne 28. 4. 2011

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Jana Novotná, školní inspektorka

Jana Novotná v. r.

Ing. Jana Fišerová, školní inspektorka

Jana Fišerová v. r.

Mgr. Daniela Petrová, školní inspektorka

Daniela Petrová v. r.

Bc. Libuše Komarovová, kontrolní pracovnice

Libuše Komarovová v. r.

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy:

Ve Štěpánovicích dne 24. 5. 2011

(razítko)

Mgr. Libuše Tuková, ředitelka školy

Libuše Tuková v. r.

Připomínky ředitele školy/školského zařízení

Připomínky nebyly podány.

